

ถอดองค์ความรู้

การสำรวจปัญหาและความต้องการของ ประชาชนในพื้นที่จังหวัดราชบุรี

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เป็นสาขาวิชาหนึ่งที่ดำเนินงานตามนโยบายของมหาวิทยาลัยเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและท้องถิ่น โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การสำรวจปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ให้กับ เจ้าพนักงานปกครองท้องถิ่น อันได้แก่ กำนันผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน จำนวน 30 คนให้มีความรู้ความชำนาญในการสำรวจปัญหาและความต้องการของประชาชน อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการโดยนำประเด็นปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องที่มาตั้งเป็นโจทย์ในการสำรวจ เพื่อให้เจ้าพนักงานปกครองท้องที่ได้อ่านข้อมูลอย่างถูกต้องและนำมาใช้ในการวางแผนเพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชน ให้บังเกิดประโยชน์สูงสุด

ในปีนี้ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ได้จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การสำรวจปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ดำเนินการ 7 วัน คือ วันที่ 14 พฤษภาคม 2556 วันที่ 28 พฤษภาคม 2556 วันที่ 11 มิถุนายน 2556 วันที่ 16 มิถุนายน 2556 วันที่ 24 มิถุนายน 2556 วันที่ 2 กรกฎาคม 2556 และวันที่ 5 กรกฎาคม 2556 โดยวิทยากรครั้งนี้ เป็นคณาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ชุมชน ประกอบด้วย อาจารย์ ดร.วินัย ชุ่มชื่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรพรรณ นิลทองคำ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด ดวงจักร อาจารย์ ดร.ประเมษฐ์ กฤตลักษณ์ อาจารย์ยุทธิจักร งามขจิต อาจารย์วิมลชัย คำปุย อาจารย์ประสิทธิ์ โสมนัส และนายบุญส่ง แสงอ่อน รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าเคย อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี ซึ่งการอบรมมีวัตถุประสงค์คือ 1. (ผลผลิต) เพื่อผู้รับบริการมีความรู้ ความเข้าใจ ความพึงพอใจในเรื่องความต้องการของประชาชนในพื้นที่จังหวัดราชบุรี 2. (ผลลัพธ์) เพื่อนำความรู้และประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนา/บูรณาการการเรียนการสอน รหัสวิชา AP 54711 วิชาสถิติสำหรับการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ 3. (ผลลัพธ์) เพื่อนำความรู้และประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนา/บูรณาการงานวิจัย เรื่อง สภาพปัญหาการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ตำบลท่าเคย จังหวัดราชบุรี และ4. (ผลกระทบ) เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการให้บริการทางวิชาการไปถ่ายทอดความรู้สู่บุคลากรภายในสถาบันและเผยแพร่สู่สาธารณชน

กระบวนการดำเนินงานที่เป็นแนวปฏิบัติงานที่ดี

1. **การวางแผนการอบรม (P)** คณาจารย์ในสาขาวิชา จะประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนการทำงาน เพื่อเลือกกลุ่มเป้าหมายของผู้เข้าอบรม การเตรียม เนื้อหา วิทยากร วิธีการ สื่อ / อุปกรณ์ วันเวลาสถานที่อบรม การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงาน เพื่อลดปัญหาความยุ่งยากและ ทำให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินงาน

2. **การปฏิบัติ (D)** คณาจารย์ในสาขาวิชาจะดำเนินงานตามความรับผิดชอบ และปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้วางไว้ ระหว่างปฏิบัติงานหากมีปัญหาในการปฏิบัติงานจะนำมาเข้าที่ประชุมเพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

3. **การตรวจสอบ (C)** คณาจารย์ในสาขาวิชาจะช่วยกันติดตามและตรวจสอบผลงานดำเนินงาน โดยจะนำปัญหา / ประสพการณ์จากการปฏิบัติงานของแต่ละคน รวมทั้งแบบประเมินของผู้เข้ารับการอบรม มาเข้าที่ประชุมของสาขาวิชาเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงาน และนำมาพัฒนา / ปรับปรุงคุณภาพของงานในการทำงานครั้งต่อไป

4. **การปรับปรุงการดำเนินงาน (A)** คณาจารย์ในสาขาวิชาจะนำข้อบกพร่องและผลสรุป ในการปฏิบัติงานเพื่อค้นหาสาเหตุ / แนวทางแก้ไข เพื่อป้องกันมิให้เกิดขึ้นอีกในโอกาสต่อไป

องค์ความรู้ที่ได้จากโครงการ

องค์ความรู้ที่ได้จากโครงการ คือ แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอน วิชา วิชา สติสำหรับการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ รหัสวิชา AP 54711 ซึ่งเป็นการจัดการเรียน การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริงอย่างครบวงจร และมีการนำองค์ความรู้/ ประสพการณ์ที่ได้จาก เนื้อหาในรายวิชา มาจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ เพื่อบริการ วิชาการแก่สังคม ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม สามารถตอบคำถาม สามารถชี้แนะสังคมเพื่อ พัฒนาการเรียนการสอนหรือการวิจัย การให้บริการทางวิชาการ โครงการอบรมเชิง ปฏิบัติการ เรื่อง การสำรวจปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ให้กับเจ้าพนักงานปกครองท้องถิ่น นอกจากนี้จะเป็นประโยชน์ แก่ชุมชนในสังคมแล้ว สถาบันยังได้รับประโยชน์ในด้านการเพิ่มพูนความรู้และประสพการณ์ของอาจารย์ อันจะ นำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ถอดองค์ความรู้

วิธีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

การจัดการศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายของมหาวิทยาลัยเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และท้องถิ่น สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์จึงได้ดำเนินการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง วิธีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งได้เล็งเห็นความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายและการพัฒนาท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง แผนพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารการกำหนดแนวทางหรือทิศทางของการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขาดความรู้และความเข้าใจในการทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ จึงทำให้การดำเนินการตามแผนผิดพลาดไป ประกอบกับมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่ง ต้องการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อให้ดำเนินการเป็นไปตามหลักวิชาการ จากการสำรวจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความต้องการที่จะจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ถูกต้องตามหลักวิชาการเพื่อกำหนดนโยบายได้ตรงตามความต้องการของประชาชน สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์จึงได้จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการวิธีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นบังเกิดประโยชน์สูงสุด

ในปีนี้ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ได้จัดโครงการ อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง วิธีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการ 5 วัน ได้แก่ วันที่ 12 มิถุนายน 2556 วันที่ 14 มิถุนายน 2556 วันที่ 19 มิถุนายน 2556 วันที่ 26 มิถุนายน 2556 และวันที่ 30 มิถุนายน 2556 ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลชฎาป่าหวาย อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี โดยมีวิทยากร ประกอบด้วย อาจารย์ ดร.วินัย ชุ่มชื่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรพรรณ นิลทองคำ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมคิด ดวงจักร อาจารย์ ดร.ชัชวาล แอรัมย์หล้า อาจารย์ ดร.ปรเมษฐ์ กฤตลักษณ์ อาจารย์ ดร.ปรีดา กล้าประเสริฐ อาจารย์ ดร.ปราการ เมธาวิวรรณ์กุล และ นายบุญส่ง แสงอ่อน การอบรมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. (ผลผลิต) เพื่อผู้รับบริการมีความรู้ ความเข้าใจ ความพึงพอใจในเรื่องวิธีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
2. (ผลลัพธ์) เพื่อนำความรู้และประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนา/บูรณาการการเรียนการสอน รหัสวิชา PA54616 วิชาวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์เบื้องต้น
3. (ผลลัพธ์) เพื่อนำความรู้และประสบการณ์จากการให้บริการวิชาการมาใช้ในการพัฒนา/บูรณาการงานวิจัย เรื่อง การพัฒนาวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง 4. (ผลกระทบ) เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการให้บริการทางวิชาการไปถ่ายทอดความรู้สู่บุคลากรภายในสถาบันและเผยแพร่สู่สาธารณชน

กระบวนการดำเนินงานที่เป็นแนวปฏิบัติงานที่ดี

1. ศึกษาข้อมูลและวางแผนเขียนโครงการ (P)
2. ขออนุมัติโครงการและแต่งตั้งคณะทำงาน (P)
3. ประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนมอบหมายหน้าที่ (P)
4. จัดทำแผนปฏิบัติงานและดำเนินงานตามขั้นตอนดังนี้ (D)
  - ประชาสัมพันธ์โดยส่งจดหมายประชาสัมพันธ์ตามหน่วยงานท้องถิ่นต่างๆ
5. จัดอบรมตามระยะเวลาที่กำหนด (D)
6. ทำการรวบรวมวิเคราะห์ และสรุปผลการดำเนินงานพร้อมทั้งนำเสนอผลงาน (C)
7. ติดตามผลการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้รับบริการ (C)
8. การถ่ายทอดความรู้และการเผยแพร่ความรู้ (A)
9. จัดทำรูปเล่มเสนอผลงานต่อหน่วยงาน (C)
10. นำผลการประเมินไปปรับปรุง (A)

องค์ความรู้ที่ได้จากโครงการ

1. ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ก่อนและหลังการอบรม พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนรับการอบรมเท่ากับ 6.93 และคะแนนเฉลี่ยหลังรับการอบรมเท่ากับ 16.57 คะแนน ความก้าวหน้าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 9.77 เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคล พบว่า ผู้เข้ารับการอบรม จำนวน 30 คน (ร้อยละ 100) ได้คะแนนเพิ่มขึ้นทุกคน โดยได้คะแนนเพิ่มขึ้นระหว่าง 8.00-13.00 แสดงให้เห็นว่าการอบรมครั้งนี้ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจ ทำให้ผู้เข้ารับการอบรม ร้อยละ 100 มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น

2. ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจคิดเป็นร้อยละ 93.35 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด คือร้อยละ 75 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้รับบริการพึงพอใจคุณภาพการให้บริการ มากที่สุด คือ ร้อยละ 98.35 รองลงมา ได้แก่ ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 97.48 ด้านกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการร้อยละ 92.23 และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ร้อยละ 85.35 ตามลำดับ

3. ผู้เข้ารับการอบรม สามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการปฏิบัติราชการและการดำเนินชีวิต คิดเป็นร้อยละ 94.15 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด คือ ร้อยละ 65 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้รับบริการสามารถนำความรู้ตามหลักปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ตามบทบาทและหน้าที่ของตนได้อย่างเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา ได้แก่ ผู้รับบริการสามารถปฏิบัติงานและ/หรือดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีความสุขมากยิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้รับบริการสามารถนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ตามบทบาท ภารกิจอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 90.0 และผู้รับบริการความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และเนื้อหาของกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คิดเป็นร้อยละ 86.6 ตามลำดับ

ปัญหาอุปสรรค/ข้อเสนอแนะ

1. ผู้เข้าร่วมมีความรู้พื้นฐานน้อยในเรื่องการค้นคว้าทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทำให้เป็นอุปสรรคในการสืบค้นข้อมูล
2. ระยะเวลาในการอบรมจำกัดเนื่องจากผู้เข้าร่วมอบรมก็มีภารกิจในการปฏิบัติงาน
3. อย่าให้จัดอบรมบ่อยๆ จะได้มีความรู้มากขึ้น